

Zoznam prednášok a časov v rámci Európskej noci výskumníkov v OC MAX v Poprade 27. septembra 2019

9:30 – 10:15

ROZPRÁVKA O UPÍROVI

Doc. MVDr. Branislav Peťko, DrSc.

Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach, vedúci Centra aplikovaného výskumu Univerzitetnej veterinárnej nemocnice v Košiciach

Kliešte patria nepochybne k obávaným strašiakom leta pre všetkých návštevníkov prírody. Mnohí máme osobné skúsenosti s týmto neželanými *hostom*. Veď sú prenášačmi viacerých chorôb ľudí i zvierat. Dôvody na obavy tu sú. A tie sú o to väčšie, o čo menej o nich vieme. Ak sa pozrieme na nášho najobávanejšieho krv cicajúceho parazita bližšie, jeho životná dráha nám pripomína rozprávku. V nej vystupuje kladný a záporný hrdina, ktorí vedú medzi sebou boj. V našej rozprávke však môže samotný kliešť zastúpiť oboch hrdinov v jednej osobe. Dej má tri časti, trikrát sa musí náš *upír* napiť krvi. Dej sa stupňuje, hrozia choroby. Náš hrdina sa nám predstaví ako *uslintané zlo*, ale aj ako labužník, gavalier, či kamarát. A to nie hocijaký. Prichádza záver rozprávky. Či zvíťazí *dobrý* alebo *zlý* kliešť záleží aj od nás, či využijeme výhody, ktoré nám kliešť ponúka, ale aj výdobytky vedy poskytujú.

Prednáška je určená pre žiakov 2. stupňa, študentov SŠ a dospelé laické publikum.

10:30 – 11:15

ODHAĽOVANIE TAJOMSTIEV SLNKA

Mgr. Peter Gömöry, PhD.

Astronomický ústav SAV, 059 60 Tatranská Lomnica

Slnko je výnimočná hviezda. Z ľudského pohľadu preto, že je zdrojom všetkého svetla, tepla a energie (samozrejme, ak nepočítame jadrové reakcie v atómových elektrárnach), ktorú na Zemi máme. Slnko je teda nevyhnutné pre život na Zemi. Z vedeckého hľadiska preto, že Slnko je jedinou hviezdou, ktorú môžeme pozorovať s vysokým priestorovým rozlíšením. To nám umožňuje študovať procesy a javy, ktoré prebiehajú aj na iných hviezdach, ale v oveľa väčších detailoch. Slnko je teda akýmsi laboratóriom, kde si môžeme otestovať teórie z rôznych astrofyzikálnych oblastí. Prednáška je zameraná na stručné zhrnutie súčasných poznatkov o procesoch prebiehajúcich na Slnku, ale venuje sa aj otázkam na ktoré sa stále nepodarilo uspokojivo odpovedať. Hlavnými témami sú: *Ako sa tvorí energia na Slnku? Ako prejde slnečným telesom a doputuje až k nám? Aké javy prebiehajú v slnečnej atmosfére? A majú priamy vplyv na Zem a na nás? Čo spôsobuje, že vrchné časti slnečnej atmosféry majú vyššiu teplotu ako povrch Slnka?*

Otázok je teda naozaj mnoho. Časť prednášky je preto venovaná ukážke, akým spôsobom prispieje vybudovanie Európskeho slnečného ďalekohľadu (EST) k zodpovedaniu tých, ktoré sú stále otvorené.

Prednáška je určená pre žiakov 2. stupňa, študentov SŠ a dospelé laické publikum.

11:30 – 12:15

O ČOM JE DÁTOVÁ VEDA?

doc. Mgr. Tomáš Vinař, PhD.

Fakulta matematiky a informatiky, Univerzita Komenského v Bratislave

V prednáške predstavíme novú vedeckú oblasť **Dátová veda**, ktorá sa nachádza na rozhraní informatiky, matematiky a aplikačných domén. Na príkladoch ukážeme, prečo je táto oblasť zaujímavá pre štúdium a nesmierne dôležitá pre modernú spoločnosť. Ukážeme tiež príklady výskumu v tejto oblasti z Fakulty matematiky, fyziky a informatiky v Bratislave.

Prednáška je určená pre študentov SŠ a dospelé laické publikum.